

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 8070/30.12.2025

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru completarea Legii nr.287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare (b673/10.12.2025)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru completarea Legii nr.287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare (b673/10.12.2025)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 30.12.2025, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenumului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- propunerea legislativă utilizează termeni în contradicție cu principiile generale de drept – cum ar fi „*copilul minor*” (definiția copilului se regăsește în Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, la art. 4, lit. a); la nivelul Codului Civil, prin copil se înțelege minorul) și „*copil major care nu a împlinit vârsta de 26 de ani*” (de la împlinirea a 18 ani, persoana este majoră, are

capacitate deplină de exercițiu și nu mai poate fi considerată copil). Formularea normelor ridică suspiciunea că legiuitorul presupune existența unui interes superior al „copilului major care nu a împlinit 26 de ani”, ceea ce contravine întregii filozofii a protecției copilului (minor, fără capacitate de exercițiu sau cu capacitate restrânsă);

- textul proiectului conține erori conceptuale majore în materia dreptului civil, prin confuzia între noțiunea de „custode” și cea de „părinte care exercită autoritatea părintească în mod exclusiv”. În sistemul actual al dreptului civil român, termenul de „părinte-custode” nu are existență juridică, fiind o formulare improprie și lipsită de fundament normativ. Codul civil utilizează în mod expres noțiunile de „exercitare comună” sau „exercitare exclusivă” a autorității părintești, iar atribuirea unui titlu de „custode” unuia dintre părinți ar crea confuzii semantice și juridice, afectând claritatea și coerența reglementării;
- de asemenea, formularea deficitară din punct de vedere al clarității și predictibilității conduce la faptul că normele propuse contravin, fără a deroga explicit de la ele, prevederilor privind modul de stabilire a domiciliului minorului și generează neclarități de fond, cum ar fi posibilitatea atribuirii pe cale judecătorească a unui drept de folosință, pe criteriu de domiciliu al unui copil, „minor sau major”, asupra unui imobil ocupat, anterior despărțirii părinților, în baza unui contract de locațiune (act echivalând cu restrângerea dreptului de proprietate al unor terți);
- soluția legislativă propusă ar putea conduce, totodată, la amplificarea conflictelor dintre părinții care se află în procedură de divorț sau de stabilire a locuinței minorului. Introducerea conceptului de „părinte-rezident”, cu efecte directe asupra dreptului de a locui împreună cu minorul ori cu copilul major aflat în continuarea studiilor, ar genera dispute accentuate în instanță, deoarece părinții ar tinde să urmărească nu doar interesul superior al copilului, ci și un interes patrimonial derivat din dobândirea dreptului de folosință exclusivă asupra locuinței familiale. În aceste condiții, procedurile judiciare ar deveni terenul unor competiții juridice orientate spre obținerea avantajelor materiale, în detrimentul echilibrului emoțional și al stabilității minorilor, care ar fi inevitabil afectați de intensificarea acestor conflicte parentale;
- în egală măsură, proiectul legislativ ridică probleme de constituționalitate, prin încălcarea dreptului de proprietate garantat de articolul 44 din Constituția României. În ipoteza în care unul dintre părinți este proprietarul exclusiv al imobilului în care locuiește minorul, instituirea unui regim juridic care să-i

restrângă dreptul de dispoziție asupra bunului, prin interzicerea înstrăinării, grevării de sarcini sau închirierii, reprezintă o ingerință nejustificată și disproporționată în exercitarea dreptului de proprietate. Faptul că minorul are domiciliul în acel imobil nu poate justifica limitarea prerogativelor proprietarului, întrucât protecția copilului se poate realiza prin alte mijloace legale, care nu afectează substanța dreptului de proprietate.

- dreptul de proprietate nu poate fi cenzurat/ limitat pornind de la situația generală expusă de inițiator. Părintele proprietar al apartamentului trebuie să-și poată exercita dreptul de proprietate atât timp cât acest lucru nu afectează integritatea fizică și emoțională a copilului. Ar trebui să se specifice că respectivele interdicții nu se aplică în situația în care părintele la care este stabilit domiciliul stabil al copilului deține alte locuințe sau are resursele financiare necesare pentru a asigura o locuință minorului/copilului în întreținere până la 26 de ani;
- în concluzie, soluția propusă introduce restricții excesiv de ample asupra dreptului de proprietate și asupra circuitului civil, fără o calibrare suficient de clară a proporționalității dintre interesul superior al copilului și drepturile legitime ale celorlalți titulari de drepturi;
- utilizarea unor noțiuni precum „*locuința statornică*” și criterii precum „*locuiește în fapt*” poate genera litigii și practici neunitare, iar extinderea aplicării până la vârsta de 26 de ani, creează riscul unei ingerințe excesive și dificil de aplicat în practică asupra tranzacțiilor imobiliare și a finanțării prin credit ipotecar, cu efecte de blocaj și de insecuritate juridică;
- per ansamblu, domeniul de reglementare aparține mai curând Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare, și nu Codului Civil, ca lege generală.

Președinte,
Sterică FUDULEA